

ΓΡΑΜΜΑ ΎΣ ΤΟ ΧΟΥΡΣΙΤ ΠΑΣΣΑ

Όταν ὁ Χουρσίτ πασσᾶ, ἀρχιστράτηγος τῶν Τούρκων, ἴσ τὰ 1822, τοῦ παράγγειλε νὰ πάη νὰ τὸν προσκυνήσῃ ἴσ τῆ Λάρσα, ὁ Καραϊσκάκης τοῦστειλε αὐτῆ τὴν ἀπόκριση·

Μοῦ γράφεις ἕνα μπουγιουρντί, λέγεις νὰ προσκυνήσω·
κ' ἐγώ, πασσᾶ μου, ρώτησα τὸν π... μου τὸν ἴδιον
κι' αὐτὸς μοῦ ἀποκρίθηκε νὰ μὴ σὲ προσκυνήσω·
κι' ἂν ἔλθῃς κατ' ἐπάνω μου, εὐθὺς νὰ πολεμήσω! (Γ. Γαζής).

Ο ΜΠΑΤΣΟΣ

Φεύγοντας ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι οἱ Τούρκοι, ἴσ τὰ 1823, τράβηξαν νὰ περάσουν ἀπὸ τοῦ Κοράκου τὸ γιοφύρι (δῆμος Ἀργιθέας). Ὁ Καραϊσκάκης ἦταν ἴσ τὸ μοναστήρι τῆς Τατάρνας. Μπήκε ἴσ τὴν ἐκκλησιὰ καὶ προσευχήθηκε·

— Τώρα θὰ σὲ ἴδω, Μαυρομάτα! ἂν νικήσωμε, θὰ σὲ προσκυνῶ γιὰ Παναγία, εἰδέ...

Κ' ἔκοψε τὸ λόγο του, πρὶν τὸν τελειώσῃ. Τότε ἔπιασε τὸν Ἀιθλάση. Ἄμα ζύγωσαν οἱ Τούρκοι, ὁ Καραϊσκάκης γνώρισε τὸ μπροστινόν, γιατί τὸν ἤξερε ἀπὸ τὰ Γιάννινα·

— Καρτέρα με, Ἰσλιὰμ Μπέντο! τοῦ φώναξε.

— Σὲ καρτερῶ! τοῦ ἀπάντησε ὁ Ἰσλιὰμ Μπέντος.

Ὁ Καραϊσκάκης, νευρικός κι' ἀνυπόμονος, ἔτρεμε πρὶν ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος. Κοντὰ του ἦταν ὁ Τσάκας, πελώριος παληκαρᾶς, παλιός του σύντροφος. Γυρίζει καὶ λέει ἴσ τὸν Καραϊσκάκη·

— Τί τρέμεις, ὦρὲ Γύφτο; Φοβᾶσαι;

Καὶ τοῦ τραβάει ἕναν κατακέφαλο. Τὸν ἔφαγε καλόν, χωρὶς νὰ θυμώσῃ ὁ Καραϊσκάκης. Γύφτος ἦταν τὸ παράνομά του, γιατί ἦταν μελαψός. Μιὰ παράδοση μάλιστα τὸν λέει γιὸ τὸ καπετάν Ἀραπογιάνη.

Ἡ νίκη τοῦ Ἀιθλάση ἦταν ἀπὸ τὰ πρῶτα κατορθώματα τοῦ Καραϊσκάκη καὶ μεγάλωσε τ' ὄνομά του.

ΓΡΑΦΕ ΡΑΓΚΟ

Ἰσ τὸ Μεσολόγγι, ὅταν κατηγοροῦσαν τὸν Καραϊσκάκη πῶς τάχα εἶχε κρυφῆ συνεννόηση μὲ τοὺς Τούρκους, περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὸν κατάτρεχε ὁ Ράγκος, γιατί ἀντιφέρονταν οἱ δυὸ τους γιὰ τ' ἀρματολίκι τῶν Ἀγραφῶν. Μιὰ ἡμέρα ὁ φίλος τοῦ Καραϊσκάκη ὁ Ἀντρέας Ἰσκιος σκάνεται, παίρνει μαζί του τέσσερους πέντε στρατιώτες, ποὺ εἶχαν πολέμησῃ μὲ τὸν Καραϊσκάκη, καὶ πάει ἴσ τὸ κονάκι τοῦ Ράγκου νὰ τὸν ἴδῃ. Ἀρχισαν νὰ τὰ λέν. Τὰ παληκάρια ἔμειναν ἀπὸξω, ἴσ τ' ἄλλο δωμάτιο. Ἀξαφνα ὁ Ἰσκιος ἔκαμε πῶς θέλει ν' ἀνάψῃ τὸτσιμποῦκι του καὶ φώναξε ἕνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ

μέσα. Ἐκεῖ ποὺ τοῦδανε τὴ φωτιά, τὸν ρωτᾶ ὁ στρατηγός, ἀδικεῖς, μὲ ποῖν ἔκαμε ὡς τώρα καὶ ποῦ πολέμησε.

— Μὲ τὸν Καραϊσκάκη, Καπετάν, ἀπάνται ὁ στρατιώτης. Ἦμαρ κοντὰ τ' ἀπ' τὸν καιρὸ τ' Λαπενιώτη. Πολεμήσαμε πολλὰς βολὰς ἀντάμα. Νὰ τὰ σημάδια...

— Καλὰ, καλὰ, ἄντε τώρα.

Ἄφου βγήκε ὁ στρατιώτης, γυρίζει ὁ Ἰσκιος καὶ τοῦ λέει τοῦ Ράγκου·

— Γράψε, Ράγκο!

Ἦστερα ὁ Ἰσκιος κράζει ἄλλον στρατιώτη·

— Ἄμ' ἐσὺ μὲ ποῖν ἔχεις κάμη, ὦρὲ, ὡς τώρα ἴσ τὸν πόλεμο;

— Ἐγώ, στρατηγέ μ'; Πολέμησα ἴσ τὴν Ἄρτα νυχτόμερα μὲ τὸν Καραϊσκάκη, πολέμησα ἴσ τὸ Νιοχώρι, ἴσ τὸ Κομπότι, πολέμησα...

— Καλὰ, φεύγα! λέει καὶ ἴσ αὐτὸν ὁ Ἰσκιος.

Ἦστερα γυρίζει κατὰ τὸ Ράγκο·

— Γράψε, Ράγκο! τοῦ λέει ἄλλο.

Φωνάζει ἄλλον στρατιώτη. Ἀρχίζει κ' ἐκεῖνος τὰ δικὰ του·

— Πολέμησα ἴσ τοῦ Κοράκου τὸ γιοφύρι, πολέμησα...

— Γράψε Ράγκο!

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΟΥ

Κάποτε ὁ Μεγαπάνος, ἄρχοντας ἀπὸ τὸ Κάρλει (Ἀκαρνανία), τοῦ εἶπε·

— ὦρὲ Καραϊσκάκη, δὲ μαζώνεις λίγη τὴ γλῶσσα σου;

— Ἄμα μαζώξῃς ἐσὺ τὴ βρακοζώνη σου, θὰ μαζέψω κ' ἐγὼ τὴ γλῶσσα μου, τοῦ εἶπε ὁ Καραϊσκάκης.

Ὁ Μεγαπάνος κυνηγοῦσε τὴς γυναῖκες.

ΤΟ ΦΙΑΙ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ

Ἰσ τὸν πόλεμο τοῦ Κεφαλόβρυσου, ὅπου σκοτώθηκε ὁ Μάρκος Μπότσαρης, εἶχε στείλῃ κι' ὁ Καραϊσκάκης ἕνα μικρὸ σῶμα, αὐτὸς ὅμως δὲν ἔλαβε μέρος ἴσ τὸν πόλεμο, γιατί ἦταν ἄρρωστος ἴσ τὸ μοναστήρι τοῦ Προυσοῦ. Ἄφου σκοτώθηκε ὁ Μάρκος, ἔφεραν οἱ Σουλιῶτες τὸ λείψανό του καὶ τὸ ἔκπλωσαν ἐμπρὸς ἴσ τὸ νάρθηκα τῆς ἐκκλησιᾶς τοῦ Μοναστηριοῦ. Σηκώθηκε τότε ὁ Καραϊσκάκης ἀπὸ τὸ κρεβάτι κ' ἐπῆγε σέροντας καὶ φίλησε μὲ δάκρυα τὸ νεκρὸ τοῦ Μάρκου κ' εἶπε·

— Ἄμποτε, ἦρωα Μάρκο, κ' ἐγὼ ἀπὸ τέτοιου θανάτου νὰ πάω.

Κ' ἐπῆγε ἀληθινὰ ὅπως εὐχῆθηκε, ὁ ἦρωας.

Ἀπὸ τὸ θάνατο εὐχόνταν ὅλοι οἱ γεναῖοι ἐκεῖνον τὸν καιρὸ νὰ πᾶν ἀπὸ βόλι. Τὸν ἴδιο θάνατο εὐχῆθηκε κι' ὁ Γκούρας κι' ἀπ' αὐτὸν ἐπῆγε.